

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДАР БОРАИ МОЛИЯИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2011, № 6, мод. 436; с. 2013, № 3,
мод. 189, № 11, мод. 784; с. 2016, № 5, мод. 367)

(Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 746, аз 12.11.2013 № 1027, аз 14.05.2016 № 1316, аз
17.05.2018 № 1535, аз 13.11.2023 № 2009)

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мақсади Қонуни мазкур

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ, принципҳои ташкилии идоракунии молияи давлатӣ, ба низом даровардани буҷет ва гурӯҳбандии он, таҳия, ташаккул, тақсимот ва истифодаи маблағҳои марказонидашудаи пулро муайян, муносибатҳои молиявии байнибуҷетиро танзим намуда, мавқеи мақомоти ҳокимият, идоракунии давлатӣ ва мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, инчунин дигар иштирокчиёни раванди буҷетиро дар таҳия ва баррасии лоиҳаҳои буҷетҳо, таҳияву тасдиқи ҳисобот ва назорати иҷроӣ онҳоро муқаррар менамояд (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316).

Моддаи 2. Мафҳумҳои асосӣ

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **молияи давлатӣ** - маҷмуи муносибатҳои пулӣ вобаста ба ташаккул, тақсим ва истифодаи фондҳои чамъшудаи воситаҳои пулӣ ва дигар захираҳои молиявӣ тавассути буҷети ҷумҳуриявӣ, буҷетҳои маҳаллӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки аз ҷониби мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот барои иҷроӣ вазифаҳои ба зиммаи онҳо воғузоргардида истифода бурда мешаванд (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009);

- **низоми молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон** - доираи муайяни муносибатҳои молиявӣ, ки дар раванди онҳо маблағҳои пулӣ ташаккул меёбанд ва истифода бурда мешаванд. Низомии молияи давлатӣ шакл ва усулҳои ташаккул, тақсимот ва истифодаи маблағҳои пули давлатиро муайян менамояд;

- **низоми буҷетӣ** - маҷмуи буҷетҳои ҳама сатҳ, инчунин тартиби таҳия, ташаккул, қабул ва иҷроӣ буҷети давлатӣ, ки ба муносибатҳои молиявӣ асос ёфта, бо санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон танзим карда мешавад (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009);

- **буҷети давлатӣ** - фонди асосии маблағҳои пулӣ, шакли ташаккул ва хароҷоти маблағҳои пулии мақомоти давлатии ҷумҳуриявӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот ва фондҳои мақсадноки буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад;

- **буҷети ҷумҳуриявӣ** - шакли ташаккулёбӣ ва хароҷоти маблағҳои пулӣ, ки барои таъмини иҷроӣ вазифаҳои марбут ба салоҳияти мақомоти марказии ҳокимияти давлатӣ пешбинӣ шудааст (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316);

- **буҷети маҳаллӣ** - шакли ташаккулёбӣ ва хароҷоти маблағҳои пулӣ, ки барои таъмини иҷроӣ вазифаҳои марбут ба ваколати мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ пешбинӣ шудааст (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316);

- **буҷети фонди мақсадноки давлатӣ** - маблағҳои пулӣ, ки барои татбиқи ҳуқуқҳои конститусионии шаҳрвандон ба ҳифзи саломатӣ, гирифтани кӯмаки тиббии ройгон, таъмини нафақавӣ ва иҷтимоӣ аз рӯи синну сол дар ҳолатҳои бекорӣ ва дигар ҳолатҳои муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ гардидаанд (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316);

- **даромади буҷет** - даромади ҳама сатҳҳои низомии буҷетӣ, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316);

- **хароҷоти буҷет** - маҷмуи хароҷоти буҷетҳои ҳама сатҳҳои низомии буҷетӣ, ки тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон барои фаъолияти соҳаҳо ва зинаҳои идоракунии муқаррар карда шудааст (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009);

- **кӯмаки молиявӣ беподош (дотатсия)** - маблағҳои бучетие, ки ба бучети сатҳи дигари низоми бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои пӯшонидани хароҷоти ҷорӣ беподошу бебозгашт ҷудо карда мешаванд;

- **мусоидати молиявӣ (субвенсия)** - маблағҳои бучетие, ки ба бучети сатҳи дигари низоми бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё шахси ҳуқуқӣ барои анҷом додани хароҷоти муайян беподошу бебозгашт ҷудо карда мешаванд;

- **кӯмаки молиявӣ (субсидия)** - маблағҳои бучетие, ки ба бучети сатҳи дигари низоми бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ бо шартӣ маблағгузории ҳиссагии хароҷоти мақсаднок дода мешаванд;

- **фонди мақсадноки давлатӣ** - фонди маблағҳои пулие, ки мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби даромадҳо ё бо роҳи ҷудо кардани маблағ аз намудҳои мушаххаси даромад ташкил ёфта, барои амалӣ гардонидани мақсадҳои муайян истифода мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- **қарзгирӣ** - маблағҳое, ки мутобиқи шартнома гирифта, ба ҳамон андоза бо фоиз ё бе фоиз барои истифодаи он баргардонда мешаванд ё маблағҳое, ки аз рӯи онҳо ба қарздиҳанда фоиз ё пардохти дигари вобаста ба қарзгирӣ дода мешаванд;

- **қарзи бучетӣ** - маблағе, ки ба бучети сатҳи дигари низоми бучети давлатӣ ё шахсони воқеӣ ба муҳлати муайян ва ба тариқи бозгашт дода мешавад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- **ухдадорӣ бучетӣ** - аз ҷониби мақомоти иҷроқунандаи бучет эътироф кардани ухдадорӣ оид ба хароҷоти маблағи бучети дахлдор дар давоми муҳлати муайян, ки мутобиқи қонун (қарор) дар бораи бучет ба миён меояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- **грантҳо** - маблағҳое, ки аз ҷониби мақомоти идоракунии давлатӣ ё мақомоти идоракунии давлатии дигар давлатҳо ва ё аз ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ беподош ва бе қабул кардани ухдадорӣ оид ба ҷуброни онҳо барои дастгирии самти алоҳидаи сиёсати иқтисодӣ дода мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- **сармоягузорӣ (инвеститсия)** - маблағҳое, ки барои сохтмони асосӣ, хариди воситаҳои асосӣ ва коғазҳои қиматнок, пурра кардани захира ва манбаъҳои моддии давлатӣ равона карда мешаванд;

- **интиқоли маблағ (трансфертҳо)** - маблағҳои бучетии барои маблағгузории пардохтҳои ҷорию асосии аҳоли дар шакли нафақа, стипендия, ёрдampuлӣ, ҷубронпулӣ ва дигар пардохтҳои иҷтимоии муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳиссаи пардохт барои иштироки Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ташкилотҳои байналмилалӣ, инчунин маблағҷудокунӣ барои пардохти хароҷоти корхонаҳо, муассисаҳои хусусии ғайритиҷоратӣ ба аҳоли ва мақомоти идоракунии давлатӣ хизматрасонанда, ки аз рӯи маблағҳои мазкур ҳеҷ гуна ухдадорӣ оид ба пардохт пеш намеояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- **ҳадди ақали стандартҳои иҷтимоии давлатӣ** - хизматрасониҳои давлатӣ, ки ба шаҳрвандон беподошу бебозгашт бо роҳи маблағгузорӣ аз сатҳҳои мухталифи низоми бучетии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва фондҳои мақсадноки давлатӣ ба андозаи ҳадди ақали имконпазиру муайян дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба анҷом расонида мешаванд ва онҳоро давлат қафолат медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 17.05.2018 № 1535*);

- **ҳадди ақали таъминоти бучетӣ** - арзиши ҳадди ақали имконпазирӣ хизматрасонии давлатӣ ва маҳаллӣ, ки мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба ҳисоби ҳар сари аҳоли аз ҳисоби маблағҳои бучети дахлдор дастрас мегардонанд;

- **раванди бучетӣ** - фаъолияти мақомоти давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дигар иштирокчиёни раванди бучетӣ оид ба таҳия ва баррасии лоиҳаи бучетҳо, фондҳои мақсадноки давлатӣ, тасдиқ ва иҷрои онҳо, инчунин оид ба назорати иҷрои бучетҳо, ки тавассути санадҳои қонунгузорӣ ба танзим дароварда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1316*);

- **аудити дохилӣ дар соҳаи молияи давлатӣ** - фаъолияти мустақил ва объективӣ оид ба гузаронидани санчиш, баҳодихӣ ва машваратдиҳии низомҳои идоракунӣ ва дигар низомҳо, ки бо мақсади мусоидат намудан ба фаъолияти қонунӣ, самаранок ва натиҷабахши ташкилотҳои бахши давлатӣ анҷом дода мешавад;

- **тақсимкунандаи асосӣ** - мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, ки маблағҳои бучети давлатиро ихтиёрдорӣ карда, онҳоро дар байни сохторҳои тобеи худ тақсим мекунанд. Тақсимкунандаи асосӣ ҳамчунин ташкилоти муҳими бучетии соҳаи илм, маориф, фарҳанг ва тандурустӣ шуда метавонад;

- **тақсимкунанда** - мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ ё ташкилоти бучетӣ, ки маблағҳои бучетиро аз тақсимкунандаи асосӣ мегиранд ва ҳуқуқи тақсим ва назорати истифодаи маблағҳои бучетиро ба ташкилотҳои тобеи худ, ки маблағҳои бучетиро мегиранд, доранд;

- **гирандаи маблағҳои бучетӣ** - ташкилотҳои бучетӣ, ки дар тобеияти тақсимкунандаи асосӣ ва тақсимкунандаи воситаҳои бучетӣ қарор гирифта, ҳуқуқи аз ҳисоби бучети дахлдор маблағгузорӣ шуданро доранд;

- **ташкилоти бучетӣ** - ташкилоти таъсисдодаи мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои амалӣ сохтани вазифаҳои идоракунӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, илмию техникӣ ва вазифаҳои дигари хусусияти ғайритиҷоратидошта, ки фаъолияти он на кам аз 70 фоиз аз ҳисоби бучети дахлдор ё бучети фонди мақсадноки давлатӣ маблағгузорӣ карда мешавад.

Моддаи 3. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад (*Қонуни ҚТ аз 17.05.2018 № 1535*).

БОБИ 2. НИЗОМИ МОЛИЯИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 4. Низомии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Низомии молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз муносибатҳои молиявии зерин иборат мебошад:

- низомии бучети давлатӣ;
- қарзи давлатӣ;
- фондҳои мақсадноки давлатӣ.

Моддаи 5. Сохтори низомии бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Низомии бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз бучетҳои сатҳҳои зерин иборат мебошад:

- сатҳи якум - бучети ҷумҳуриявӣ ва бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ;
- сатҳи дуюм - бучетҳои маҳаллӣ.

2. Ба бучетҳои маҳаллӣ бучетҳои Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ва шаҳру ноҳияҳои он, вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳои тобеи онҳо, шаҳри Душанбе ва ноҳияҳои тобеи он, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ, ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳот мансуб мебошанд.

Моддаи 6. Шаклҳои ҳуқуқии бучетҳо

1. Бучети давлатӣ дар шакли Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ бо пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қабул карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Бучети фондҳои мақсадноки давлатӣ ба бучети давлатӣ дохил карда шуда, онро Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар баробари қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ баррасӣ карда, тасдиқ менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Бучетҳои маҳаллиро мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ таҳия намуда, онро мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар шакли санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ қабул мекунанд.

4. Дар сурате, ки Қонуни мазкур танзими муносибатҳои муайяно ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ вогузор карда бошад, пас нисбат ба мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муносибатҳои дахлдор дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ оид ба бучетҳои маҳаллӣ ба низом дароварда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 7. Давраи банақшагирии бучетӣ

Бучети давлатӣ барои соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он тартиб дода мешавад. Соли молиявӣ ба соли тақвимӣ мувофиқ буда, аз 1 январ то 31 декабр давом мекунанд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 8. Принсипҳои низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба принсипҳои зерин асос меёбад:

- ягонагии низоми бучети давлатӣ, ки маънои татбиқи принсипҳои ягонаи ташкил ва фаъолияти низоми бучети давлатӣ, истифодабарии гурӯҳбандии ягонаи бучетӣ ва расмиёти ягонаи раванди бучетро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дорад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- мустақилияти бучетҳо, ки маънои муқаррар кардани тақсимои устувори воридотро байни бучетҳои сатҳҳои гуногун, ҳуқуқи ҳамаи сатҳҳои идоракунии давлатиро ҷиҳати мустақилона амалӣ намудани раванди бучетӣ мувофиқи Қонуни мазкур, роҳ надодан ба гирифтани даромадҳое, ки ба тариқи илова дар рафти иҷрои бучетҳои маҳаллӣ ба даст омадаанд ва бақияи маблағҳои бучетии бучетҳои маҳаллӣ ба бучетҳои болоӣ, роҳ надодан ба вогузор кардани хароҷоти иловагӣ ба бучетҳои поёнӣ бе ҷуброни дахлдори онҳоро дорад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- инъикоси пурра ва ҳатмии даромад ва хароҷоти бучетҳо, ки маънои уҳдадории дар бучетҳо ба ҳисоб гирифтани ҳамаи даромад ва хароҷоти пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистонро дорад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- мувозинати бучетӣ маънои онро дорад, ки ҳаҷми пешбининамудаи хароҷоти бучет бояд ба ҳаҷми даромади бучет мувофиқ бошад ва ҳангоми таҳия, тасдиқ ва иҷрои бучет мақомоти ваколатдор бояд зарурати ба андозаи камтарин расонидани касри бучетро ба инобат гиранд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- самаранокии истифодабарии маблағҳои бучетӣ, ки маънои таҳия ва иҷрои бучетро бо назардошти зарурати расидан ба натиҷаҳои беҳтарин ҳангоми истифодабарии ҳаҷми тасдиқшудаи маблағҳои бучетӣ ё расидан ба натиҷаҳои гузошташуда бо истифода аз ҳаҷми камтарини маблағҳои бучетиро дорад;

- натиҷабахшии истифодабарии маблағҳои бучетӣ, ки маънои самт ва истифодабарии маблағҳои бучетиро барои расидан ба натиҷаҳои пешакии муайянгардида ва нишондиҳандаҳои дахлдори миқдорӣ ва сифатӣ дорад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- пурра пӯшонидани хароҷоти бучет, яъне даромади бучет ва воридот аз манбаъҳои маблағгузории касри он набояд бо хароҷоти муайяни бучет вобаста карда шаванд, ба истиснои даромадҳои фондҳои мақсадноки бучетӣ, маблағҳои мақсадноки қарзҳои давлатӣ ва ҳолатҳои дигари пешбининамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- ошкоро будани бучетҳо, ки маънои интишори қатъии бучетҳои тасдиқшуда ва ҳисобот оид ба иҷрои онҳо дар воситаҳои ахбори омма, пурра пешниҳод намудани ахборот дар бораи рафти иҷрои бучетҳо, дастрас будани маълумоти дигар дар бораи бучетҳо, ба истиснои маълумоти дорой сирри давлатӣ ва сирри дигари бо қонун ҳифзшаванда, инчунин ҳатман ошкоро будани раванди бучетӣ барои ҷамъият ва воситаҳои ахбори оммаро дорад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- эътимоднокии бучетҳо, ки маъноӣ боваринок будани дурнамои нишондиҳандаҳои рушди иқтисодӣ барои таҳияи лоиҳаи бучет ва воқеияти ҳисобҳои даромад ва хароҷоти бучетро дорад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- суроғавӣ ва мақсаднок будани таъиноти маблағҳои бучетӣ маъноӣ онро дорад, ки маблағчудокунии бучетӣ бо нишон додани мақсади истифодабарии онҳо то гирандагони маблағҳои бучетӣ расонида мешавад;

- асоснок будани бучетҳо, ки маъноӣ банақшагирии бучетро дар асоси санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои муайянкунандаи зарурати ба лоиҳаи бучет ҳамроҳ кардани ин ё он даромад ё хароҷот ва асоснок будани ҳаҷми онҳоро дорад;

- иҷрои саривақтии бучет, ки маъноӣ ворид кардани даромадҳоро ба бучетҳои ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, инчунин гузаронидани маблағҳои бучетиро ба гирандагон дар муҳлат ва бо риояи тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии дахлдорро дорад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 9. Гурӯҳбандии бучетӣ

1. Гурӯҳбандии бучетӣ - ба гурӯҳҳо ҷудо кардани даромаду хароҷот, манбаъҳои маблағгузории касри бучетҳо, ки барои тартиб додан ва иҷро кардани бучетҳои сатҳҳои гуногуни низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода бурда мешавад.

2. Гурӯҳбандии бучетӣ гурӯҳбандии ҳудудиро низ дар бар мегирад.

3. Гурӯҳбандии хароҷоти бучетҳо аз инҳо иборат аст:

- гурӯҳбандии функционалӣ (вазифавӣ);

- гурӯҳбандии иқтисодӣ;

- гурӯҳбандии идоравӣ (маъмурий);

- гурӯҳбандии барномавӣ.

4. Гурӯҳбандӣ барои пешниҳоди бучет, ҳисобот аз рӯи бучет ва назорати бучет дар намудҳои зерин истифода бурда мешавад:

- гурӯҳбандии идоравӣ, иқтисодӣ ва гурӯҳбандии фондҳо барои пешниҳоди ҳисобот ва назорат;

- гурӯҳбандии даромадҳо, гурӯҳбандии функционалӣ, барномавӣ, ҳудудӣ ва гурӯҳбандии маблағгузорӣ аз рӯи бахшҳо барои пешниҳоди маълумот ва ҳисобот.

5. Тартиби татбиқи гурӯҳбандии бучетӣ ва низомномаи гурӯҳбандии бучетии даромаду хароҷоти давлатиро Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва тасдиқ мекунад.

БОБИ 3. ДАРОМАДҲОИ БУЧЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 10. Даромадҳои бучети ҷумҳуриявӣ

1. Даромадҳои бучети ҷумҳуриявӣ аз даромадҳои андозӣ ва ғайриандозӣ, грантҳо, инчунин аз воридоти маблағҳои беподош иборат мебошанд.

2. Ба даромадҳои андозӣ инҳо дохил мешаванд:

- андозҳои умумидавлатӣ ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба бучети ҷумҳуриявӣ, ки номгӯй ва меъёри онҳо бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи андоз, гумрук ва боҷи давлатӣ, инчунин дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян гардидаанд. Таносуби тақсими андозҳо дар байни бучети ҷумҳуриявӣ ва бучетҳои маҳаллӣ бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ муқаррар карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*);

- бочҳои давлатие, ки мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба бучети ҷумҳуриявӣ ворид мегарданд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Ба даромадҳои ғайриандозӣ инҳо дохил мешаванд:

- даромадҳо аз хизматрасониҳои пулакии мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, инчунин ташкилотҳои бучетии тобеи мақомоти мазкур, ки мувофиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон анҷом дода мешаванд;

- фоидаи Бонки миллии Тоҷикистон, инчунин корхонаҳои давлатӣ тибқи меъёрҳои, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст;

- даромад аз фурӯши захираву пасандозҳои давлатӣ, фоизҳо аз депозитҳо ва сармоягузориҳои давлатӣ, дивидендҳо аз дороиҳои молиявӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- иҷорапулӣ барои истифодабарии молу мулкҳои ҷумҳуриявӣ;

- воридоти маблағи бо тартиби ҳазорӣ чиноятӣ ва маъмури ба фоидаи давлат ситонидашаванда;

- воридоти маблағҳо аз дигар манбаъҳои, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардаанд, аз ҷумла, ҷарима, пеняҳо ва фоизҳо барои риоя накардани уҳдадорӣҳои шартномавӣ, ҷуброни зараре, ки ба бучети ҷумҳуриявӣ дар натиҷаи вайрон кардани интизоми молиявӣ расонида шудааст (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

4. Ба даромадҳои бучети ҷумҳуриявӣ аз ҳисоби манбаъҳои ғайрибучетӣ ҳамчунин инҳо тааллуқ доранд:

- грантҳо ва дигар маблағҳои беподош, ки аз шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, ташкилотҳои байналмилалӣ ва ҳукуматҳои давлатҳои дигар ворид мешаванд;

- маблағҳои, ки дар натиҷаи ҳисоббаробаркунии байни бучетҳои ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ ворид мешаванд;

- маблағҳои, ки аз истифода ва фурӯши молу мулк ворид мешаванд, инчунин қарзгирии давлатии дохилӣ ва берунӣ, ки дар бучети ҷумҳуриявӣ берун аз даромад ҳамчун манбаи маблағгузориҳои касри бучет истифода мешавад.

Моддаи 11. Даромадҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ

1. Даромадҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ аз ҳисоби манбаъҳои зерин ташкил меёбанд:

- андозу пардохтҳои махсуси мақсаднок ва ҳатмӣ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст;

- маблағҳои ихтиёран супурдаи шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;

- маблағҳои бучети давлатӣ;

- даромадҳо аз фаъолияти соҳибқорие, ки фонди дахлдор ҳамчун шахси ҳуқуқӣ амалӣ мегардонад;

- даромадҳои дигари муқаррарнамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.

2. Даромадҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ дар бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҳисоб гирифта мешаванд.

3. Ҷамъоварӣ ва назорати пардохтҳои ҳатмиро ба бучети фондҳои мақсадноки давлатӣ мақомоти ваколатдори давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардонанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 12. Даромадҳои бучетҳои маҳаллӣ

1. Даромадҳои бучетҳои маҳаллӣ аз даромадҳои андозӣ ва ғайриандозӣ, инчунин аз воридоти маблағ аз ҳисоби андозу пардохтҳои танзимшавандаи умумидавлатӣ ва пардохтҳои дигар иборат мебошанд.

2. Ба даромадҳои андозии бучетҳои маҳаллӣ инҳо дохил мешаванд:

- андозҳои маҳаллӣ ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба бучети маҳаллӣ, ки номгуӣ онҳоро қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд;

- даромадҳо аз андозу пардохтҳои танзимшавандаи умумидавлатӣ, ки бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатӣ барои соли молиявии навбатӣ муайян гардида, ба бучетҳои маҳаллӣ дода мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- боҷи давлатӣ, ба истиснои боҷи давлатие, ки мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба бучети ҷумҳуриявӣ ворид карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Ба даромадҳои ғайриандозии бучетҳои маҳаллӣ инҳо дохил мешаванд:

- даромад аз буҷети ҷумҳуриявӣ, ки дар шакли кӯмаки молиявӣ беподош (дотатсия), мусоидати молиявӣ (субвенсия), кӯмаки молиявӣ (субсидия), инчунин дар шакли ҳисоббаробаркунии мутақобила ба буҷети маҳаллӣ ворид мешавад;

- иҷорапулӣ барои истифодабарии молу мулки маҳаллӣ;

- даромад аз хизматрасониҳои пулакие, ки мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, ташкилотҳои буҷетии аз ҳисоби буҷетҳои маҳаллӣ маблағгузоришаванда ба анҷом мерасонанд;

- воридоти маблағ аз дигар манбаъҳои, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардаанд, аз ҷумла чаримаҳо, пеня ва фоизҳо барои риоя накардани уҳдадорӣҳои шартномавӣ, барқарор намудани зарари дар натиҷаи вайрон кардани интизоми молиявӣ ба буҷетҳои маҳаллӣ расонидашуда; 2009

- даромадҳо аз манбаъҳои ғайрибуҷетӣ - грантҳо, дигар пардохтҳои беподош аз шахсони воқеӣ, ҳуқуқӣ ва ташкилотҳои байналмилалӣ.

БОБИ 4. ХАРОҶОТИ БУҶЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 13. Асос ва принципҳои ташаккули хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ташаккули хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба принципҳои ягонагии сохтор, шакл ва усулу воситаҳои фаъолият, меъёрҳои ҳадди ақали стандартҳои иҷтимоии давлатии таъминоти буҷетӣ, хароҷоти молиявӣ барои хизматрасониҳои давлатӣ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст, асос меёбад.

Моддаи 14. Хароҷоти ҷорӣ ва асосии буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба аҳамияти иқтисодӣ ба хароҷоти ҷорӣ ва хароҷоти асосӣ тақсим мешавад.

2. Ба гурӯҳ ҷудокунии хароҷоти ҷорӣ ва асосии буҷет тибқи гурӯҳбандии иқтисодии хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

3. Хароҷоти ҷорӣ - қисми хароҷоти буҷет, ки барои таъмини фаъолияти ҷорӣ мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, ташкилотҳои буҷетӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ муқаррар гардида, барои дастгирии сатҳҳои дигари низоми буҷети давлатӣ, соҳаҳои алоҳидаи истеҳсолот бо тариқи расонидани кӯмаки молиявӣ беподош (дотатсия), мусоидати молиявӣ (субвенсия) ва кӯмаки молиявӣ (субсидия) истифода мешавад.

4. Ба хароҷоти ҷорӣ инчунин хароҷоте мансуб мебошанд, ки тибқи гурӯҳбандии буҷетӣ ба хароҷоти асосӣ дохил нашудааст.

5. Хароҷоти асосӣ - хароҷоти буҷет, ки барои маблағгузориҳои рушди фаъолияти сармоягузорӣ таъин гардидааст. Ба хароҷоти асосӣ инҳо дохил мешаванд:

- хароҷоте, ки тибқи барномаҳои сармоягузориҳои тасдиқшуда барои маблағгузориҳои шахсони ҳуқуқии амалкунанда ё аз нав таъсисёфта таъин шудааст;

- маблағҳои, ки ба шахсони ҳуқуқӣ ҳамчун қарз барои маблағгузориҳои рушд дода мешаванд;

- хароҷоти вобаста ба таъмири асосӣ ва хариди воситаҳои асосӣ;

- хароҷоте, ки ҳангоми иҷрои он молу мулки мутаносибан ба моликияти ҷумҳуриявӣ ва коммуналӣ мансуббуда афзоиш меёбад;

- хароҷоти дигаре, ки тибқи гурӯҳбандии иқтисодии буҷетӣ ба хароҷоти асосӣ дохил карда шудааст.

6. Дар таркиби хароҷоти асосӣ мумкин аст фондҳои рушд таъсис дода шаванд.

Моддаи 15. Шаклҳои хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Хароҷоти буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шаклҳои зайл амалӣ карда мешавад:

- маблағҷудокунии барои таъмини ташкилотҳои буҷетӣ;

- маблағҳо барои пардохти мол (қор ва хизматрасони)-ҳои, ки шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ дар асоси шартномаҳои давлатӣ ва маҳаллӣ иҷро мекунанд;

- интиқоли маблағ (трансферт)-ҳо ба аҳоли;
- маблағчудокунӣ барои чуброни хароҷоти иловагӣ, ки вобаста ба қабули қарор аз ҷониби мақомоти ҳокимияти давлатӣ пеш меояд ва дар натиҷа боиси афзоиши хароҷот ё кам шудани даромад мегардад;
- қарзи бучетӣ ба шахсони ҳуқуқӣ, аз ҷумла қарзи андоз, батаъхирандозӣ ва тамдиди муҳлат барои супоридани андозу пардохтҳо ва дигар уҳдадорихо (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);
- мусоидати молиявӣ (субвенсия) ба шахсони ҳуқуқӣ;
- кӯмаки молиявӣ (субсидия) ва қарз ба шахсони воқеӣ;
- маблағгузори сармояи оинномавии шахсони ҳуқуқии амалкунанда ва аз нав таъсисёбанда;
- қарзи бучетӣ, кӯмаки молиявии беподош (дотатсия), мусоидати молиявӣ (субвенсия), кӯмаки молиявӣ (субсидия) ба сатҳҳои дигари низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва фондҳои мақсадноки давлатӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- қарзидиҳӣ ба давлатҳои дигар;
- маблағҳо барои хизматрасонӣ ва пардохти уҳдадорихои қарзӣ, пардохти фоизи онҳо, аз ҷумла барои иҷрои кафолати мақомоти давлатӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 16. Хароҷоти бучети ҷумҳуриявӣ

Аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ танҳо хароҷоти намудҳои зерини фаъолият маблағгузорӣ карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*):

- таъмини фаъолияти Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Комиссияи марказии интиҳобот ва раёйпурсии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти идоракунии давлатӣ, хароҷоти дигари дорои аҳамияти умумидавлатӣ аз рӯи феҳристе, ки хангоми қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ муайян карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- фаъолияти низоми судии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- амалӣ намудани фаъолияти байналмилалӣ, таъмини молиявии иҷрои шартномаҳои байналмилалӣ ва шартномаҳо бо ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ, ҳамкориҳои байналмилалӣ фарҳангӣ, илмию иттилоотӣ мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатӣ, ки хангоми қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ муайян карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- мудоғиба ва таъмини амнияти давлат, ба ғайр аз хароҷоте, ки бо қарори мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ барои ҳамин мақсадҳо амалӣ карда мешавад;
- таҳқиқоти бунёдӣ ва дастгирии пешрафти илмию техникӣ;
- дастгирии давлатии инфрасохторҳои нақлиётӣ ва сӯзишворию энергетикӣ дорои аҳамияти умумидавлатӣ;
- барномаҳои умумидавлатӣ оид ба рушди кишоварзӣ ва таъмини амнияти озуқаворӣ;
- хароҷоти дорои аҳамияти умумидавлатӣ оид ба ҳифзи табиат ва муҳити зист;
- баргараф намудани оқибатҳои вазъияти фавқуллода ва офатҳои табиӣ;
- ташаккули моликияти ҷумҳуриявӣ ва маблағгузори ташкилотӣ, ки дар ихтиёри мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ буда, ба моликияти давлатӣ мансубанд;
- хизматрасонӣ ва пардохти қарзи давлатӣ;
- чуброни хароҷоти фондҳои мақсадноки давлатӣ оид ба пардохти нафақа ва кӯмакпулӣ, дигар пардохтҳои иҷтимоӣ, ки мутобиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ маблағгузорӣ мешаванд;
- пурра қардани захираҳои давлатии металлҳои қиматбаҳо ва сангҳои қиматбаҳо, захираи моддии давлатӣ;
- гузаронидани интиҳоботу раёйпурсиҳо;

- барномаҳои умумичумхуриявии сармоягузорӣ;
- таъмини иҷроӣ қарорҳои мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, ки ба афзоиши хароҷоти буҷет ё камшавии даромади буҷет оварда мерасонанд;
- таъмини иҷроӣ ваколатҳои алоҳидаи давлатӣ, ки амалӣ гардонидани онҳо ба сатҳи дигари мақомоти ҳокимияти давлатӣ воғузор шудааст;
- дастгирии молиявии мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- ҳисоботи расмии омор;
- дигар хароҷоти дорой аҳамияти умумидавлатӣ.

Моддаи 17. Хароҷоти фондҳои мақсадноки давлатӣ

Маблағҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ танҳо барои иҷроӣ амалҳои истифода мешаванд, ки бо қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи буҷети фондҳои мазкур муайян гардида, бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ тасдиқ карда шудаанд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 18. Хароҷоти буҷетҳои маҳаллӣ

Аз ҳисоби буҷетҳои маҳаллӣ танҳо хароҷоти намудҳои зерини фаъолият маблағгузорӣ карда мешавад:

- таъмини фаъолияти мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- таъмини фаъолияти мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот;
- ташаккули моликияти коммуналӣ дар маҳалҳо ва идоракунии он;
- ташкил, таъмини фаъолият ва рушди муассисаҳои маориф, тандурустӣ, фарҳанг, варзиш ва тарбияи ҷисмонӣ, матбуот ва нашрияҳои даврӣ, дигар муассисаҳои, ки ба моликияти коммуналӣ мансубанд ё дар ихтиёри мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мебошанд;
- рушди хоҷагии манзилию коммуналӣ;
- сохтмони роҳҳои дорой аҳамияти маҳаллӣ ва нигоҳдории онҳо;
- ободонӣ ва кабудизоркунӣ дар маҳалҳо;
- ташкили истифода ва коркарди партовҳои рӯзгор;
- ташкили хизматрасонии нақлиётӣ ба аҳоли ва муассисаҳои, ки ба моликияти коммуналӣ мансубанд ё дар ихтиёри мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мебошанд;
- ҳифзи табиат дар маҳалҳо;
- амалигардонии барномаҳои мақсадноки мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- хизматрасонии қарзи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва пардохти он;
- кӯмакҳои молиявии беподош (трансфертҳо) ба аҳоли;
- гузаронидани интиҳоботи мақомоти намоёндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- маблағгузориҳои қарорҳои дигари мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва хароҷоти дигар, ки мутобиқи гурӯҳбандии буҷетии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба масъалаҳои дорой аҳамияти маҳаллӣ мансуб дониста шудаанд.

Моддаи 19. Хароҷоти якҷояи буҷети ҷумхуриявӣ ва буҷетҳои маҳаллӣ

1. Аз ҳисоби буҷети ҷумхуриявӣ ва буҷетҳои маҳаллӣ хароҷоти якҷояи намудҳои зерини фаъолият маблағгузорӣ карда мешавад:

- дастгирии давлатии соҳаҳои саноат, сохтмон, кишоварзӣ, энергетика, нақлиёт, алоқа ва хоҷагии роҳ;
- таъмини фаъолияти ҳифзи ҳуқуқ;
- таъмини бехатарии зидди сӯхтор;
- таъмини фаъолияти илмию таҳқиқотӣ, тачрибавию конструкторӣ, лоиҳакашию таҳқиқотӣ, ки пешрафти илму техникаро таъмин менамоянд;
- таъмини ҳифзи иҷтимоии аҳоли, маориф, тандурустӣ, фарҳанг ва варзиш;
- таъмини ҳифзи табиат, ҳифз ва тачдиди сарватҳои табиӣ, фаъолияти обуҳавошиносӣ;

- таъмини пешгирӣ ва бартараф кардани оқибатҳои вазъияти ғавқулӯда ва офатҳои табиӣ;
- рушди инфрасохтори бозор;
- таъмини фаъолияти воситаҳои ахбори омма;
- кӯмаки молиявӣ ба дигар бучетҳо;
- харочоти дигар, ки дар ихтиёри якҷояи мақомоти ҳокимият, идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот мебошад.

2. Тақсим ва вобаста кардани харочоти дар моддаи мазкур ифодаёфта байни бучетҳои сатҳҳои мухталифи низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки масъалаҳои идораи якҷояро танзим менамояд, инчунин бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ тасдиқ карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Тартиби мувофиқаи тақсимот ва вобаста кардани харочот дар идоракунии муштараки мақомоти ҳокимият, идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

БОБИ 5. МУВОЗИНАТИ БУЧЕТҲО

(*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*)

Моддаи 20. Барзиёдии (профисити) бучет

1. Зиёд будани даромади бучет нисбат ба харочоти он барзиёдии (профисити) бучет мебошад. Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва бучети ҷумҳуриявӣ ва бучетҳои маҳаллӣ метавонанд бо барзиёдӣ (профисит) таҳия ва тасдиқ карда шаванд.

2. Барзиёдии (профисити) бучети ҷумҳуриявӣ ва бучетҳои маҳаллӣ метавонад ҳамчун депозит дар Бонки миллии Тоҷикистон, бонкҳои дигар ва ташкилотҳои қарзии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷойгир карда шавад ва ё бо қарори дахлдори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ё мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ба мақсадҳои зерин равона карда шавад:

- пӯшонидани касри бучети дахлдор дар соли молиявии навбатӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- барҳамдиҳии оқибатҳои ҳолатҳои ғавқулӯда, офатҳои табиӣ ва дигар харочоти пешбинишуда.

Моддаи 21. Касри бучет ва манбаъҳои маблағгузории он

1. Барзиёдии харочоти бучет нисбати даромади он касри бучет мебошад.

2. Дар ҳолати қабули бучет барои соли молиявии навбатӣ бо барзиёдии харочот нисбати даромад манбаъҳои маблағгузории касри бучети мазкур бо қонун (қарор) дар бораи бучети дахлдор тасдиқ карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Харочоти ҷорӣ бучетҳои маҳаллӣ аз маҷмуи даромадҳои бучетҳои мазкур зиёд шуда наметавонанд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*).

4. Маҷмуи касри бучети ҷумҳуриявӣ аз ҳаҷми умумии маблағгузории бучетӣ ва харочот барои пардохти хизматрасонии қарзи давлатӣ зиёд шуда наметавонад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

5. Маҷмуи касри бучетҳои маҳаллӣ аз ду ҷиҳати ҳаҷми даромади онҳо, ба истиснои кӯмаки молиявӣ аз бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд шуда наметавонад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

6. Воридот аз манбаъҳои маблағгузории касри бучетҳои маҳаллӣ танҳо барои маблағгузории харочоти сармоягузорӣ равона карда мешаванд. Истифодаи он барои маблағгузории харочоти хизматрасонӣ, пӯшонидан ва пардохти қарзи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ манъ аст.

7. Ба манбаъҳои маблағгузории касри бучети ҷумҳуриявӣ инҳо мансубанд:

1) Манбаъҳои дохилӣ:

- қарзхое, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ташкилотҳои қарзӣ бо асъори милли мегирад;

- векселҳои давлатӣ, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо асъори милли дар шакли қоғазҳои қиматнок мебарорад;

- депозитҳои маблағҳои бучетӣ ба ҳолати аввали соли бучетӣ дар Бонки миллии Тоҷикистон ва бонкҳои дигар ё ташкилотҳои қарзии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- қарзҳои бучетӣ, ки аз сатҳҳои болоии низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон гирифта мешаванд.

2) Манбаъҳои берунӣ:

- қоғазҳои қиматноки давлатӣ, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шакли қоғазҳои қиматнок бо асъори хориҷӣ мебарорад;

- қарзҳои давлатҳои дигар, бонкҳо, ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ ва ғайрирезидентҳо, ки бо асъори хориҷӣ гирифта мешаванд.

БОБИ 6. ҚАРЗИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 22. Қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, таркиб ва шаклҳои он

(Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316)

1. Қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз уҳдадорихои қарзии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар назди шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ, давлатҳои дигар, ташкилотҳои байналмилалӣ молиявӣ, дигар субъектҳои ҳуқуқи байналмилалӣ иборат мебошад *(Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009)*.

2. Қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон пурра ва бе ягон шарт аз ҳисоби молу мулкҳои дар моликияти давлатбуда таъмин карда мешавад.

3. Ҳуқуқи қарзгирии давлатии дохилӣ ва берунӣ, сохтор, тартиби хизматрасонӣ, ҳисоби бақайдгирӣ, таҷдиди сохтори он, ҷудо кардани қарз ба давлатҳои дигар ва ташкилотҳои байналмилалӣ бо қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд.

БОБИ 7. МУНОСИБАТҲОИ БАЙНИБУЧЕТӢ

Моддаи 23. Асосҳои муносибатҳои байнибучетӣ

1. Муносибатҳои байни мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шаҳрак ва деҳот, мақомоти идоракунии фондҳои мақсадноки давлатӣ, ки дар раванди бучетӣ ба амал меоянд, муносибатҳои байнибучетӣ мебошанд *(Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316)*.

2. Муносибатҳои байнибучетӣ ба принципҳои зерин асос меёбанд:

- ба сатҳҳои муайяни низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон тақсим ва вобаста кардани даромадҳо ва хароҷоти бучетҳо;

- дар асоси худудгузории доимӣ ва аз рӯи меъёрҳои муваққатӣ тақсим намудани даромадҳои танзимкунанда дар байни сатҳҳои мухталифи низоми бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- баробарии ҳуқуқҳои бучетии мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва фондҳои мақсадноки давлатӣ;

- баробар кардани сатҳи ҳадди ақали таъминоти бучетии мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;

- баробарии ҳамаи бучетҳо дар муносибатҳои тарафайн бо бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

3. Андозҳои маҳаллӣ пурра ба бучетҳои маҳаллӣ гузаронида мешаванд. Тақсими андозҳои умумидавлатӣ дар байни бучети ҷумҳуриявӣ ва бучетҳои маҳаллӣ салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, ҳамасола бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ тасдиқ карда мешавад *(Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316)*.

Моддаи 24. Шаклҳои кӯмаки молиявӣ ба бучетҳои маҳаллӣ

1. Кӯмаки молиявӣ ба буҷетҳои маҳаллӣ дар шаклҳои зерин расонида мешавад:
 - кӯмаки молиявии беподош (дотатсия) - барои баробар кардани ҳадди ақали таъминоти буҷетии мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, маблағгузориҳои ҳадди ақали стандартҳои давлатии иҷтимоӣ, ки масъулияти маблағгузориҳои онҳо ба зиммаи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ гузошта шудааст;
 - мусоидати молиявӣ (субвенсия) - барои маблағгузориҳои хароҷоти алоҳидаи мақсаднок;
 - қарзи буҷетӣ - барои пӯшонидани тафовутӣ муваққати ҳазинавӣ, ки дар раванди иҷрои буҷетҳои маҳаллӣ ба вучуд меояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
 - дигар шаклҳои кӯмаки молиявӣ, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудааст.

2. Тартиби расонидани кӯмаки молиявӣ, андозаи он дар шаклҳои кӯмаки молиявии беподош (дотатсия) ва мусоидати молиявӣ (субвенсия) бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ муайян карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои бартараф кардани тафовути ҳазинавӣ дар ҳазинадорӣ дар раванди иҷрои буҷетҳои маҳаллӣ ҳуқуқ дорад ба буҷетҳои маҳаллӣ қарзи муваққатӣ (ссуда) ҷудо намояд, ки дар давоми соли молиявии ҷорӣ баргардонида мешавад.

БОБИ 8. РАВАНДИ БУЌЕТИ ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

(Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316)

Моддаи 25. Иштирокчиёни раванди буҷетӣ

(Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316)

- Дар раванди буҷетӣ инҳо иштирок мекунанд:
- Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон;
 - Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (мақомоти молия);
 - дигар мақомоти иҷроияи марказии ҳокимияти давлатӣ (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);
 - субъектони низоми танзими пулию қарзӣ ва асъорӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
 - мақомоти намояндагӣ ва иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
 - мақомоти идоракунии фондҳои мақсадноки давлатӣ;
 - тақсимкуандагони асосӣ, тақсимкуандагон ва гирандагони маблағҳои буҷетӣ;
 - ташкилотҳои буҷетӣ, корхонаҳои воҳиди давлатии ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, ташкилотҳои қарзӣ, ки бо маблағҳои буҷетӣ фаъолият мекунанд;
 - мақомоти дигар, ки қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон салоҳияти соҳаи идоракунии молия, буҷет ва андозро ба зиммаи онҳо гузоштааст.

Моддаи 26. Салоҳияти Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон:
 - бо пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатиро қабул мекунад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
 - назорати иҷрои буҷетро амалӣ менамояд;
 - истифодабарии маблағҳои буҷетиро аз ҷониби маблағгирандагон таҳлил мекунад ва хангоми зарурат натиҷаи таҳлилро баррасӣ менамояд;
 - бо пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба додугирифтӣ қарзи давлатӣ ризоят медиҳад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);
 - ҳисоботи иҷрои Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро барои соли гузаштаи молиявӣ тасдиқ мекунад;

- салоҳиятҳои дигареро, ки Қонуни мазкур, қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи молия ва буҷет, инчунин дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудаанд, амалӣ мекунад.

2. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон нисбат ба фондҳои мақсадноки давлатӣ низ чунин салоҳиятро амалӣ менамояд.

Моддаи 27. Салоҳияти Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- татбиқи сиёсати ягонаи давлатии молиявӣ, андозӣ, буҷетӣ ва пулию қарзиро таъмин менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- ҳамасола дар бораи тартиби таҳияи лоиҳаи буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи навбатии банақшагирии буҷетӣ қарор қабул мекунад;

- лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатиро бо лоиҳаи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва дигар ҳуҷҷату маводи зарурӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод мекунад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- пас аз қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ дар бораи таъмини иҷрои он қарор қабул мекунад, инчунин дар доираи сатҳи касри буҷети тасдиқгардида грантҳо ва қарзхоро аз манбаъҳои дохилию берунӣ барои маблағгузориҳои он ҷалб менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- оид ба лоиҳаи қонунҳое, ки дар онҳо тағйироти даромад ва хароҷоти аз ҳисоби маблағҳои буҷети давлатӣ пардохтшаванда пешбинӣ мегарданд, ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон хулоса пешниҳод менамояд;

- оид ба додугирифтҳои қарзи давлатӣ ризояти Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро мегирад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- афзалияти қарзгирии давлатӣ ва қарзгирии кафолатноки давлатиро муайян намуда, тартиби идоракунии қарзгирии мазкур ва амалӣ намудани онро таъмин менамояд;

- ҳисоботро оид ба иҷрои буҷети давлатии соли гузаштаи молиявӣ барои тасдиқ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

- тартиби ташкил ва барҳамдиҳии фондҳои мақсадноки давлатӣ, идоракунии фаъолият ва баррасии ҳисоботи онҳоро муайян менамояд;

- лоиҳаи қонунҳоро оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ таҳия намуда, бо ҳуҷҷату маводи зарурӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- салоҳиятҳои дигареро, ки Қонуни мазкур ва қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи андоз ва буҷет муқаррар намудаанд, амалӣ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 28. Ваколатҳои мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

Мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ:

- буҷети маҳаллиро мустақилона тасдиқ намуда, иҷрои онро назорат мекунанд ва хангоми зарурат ба он тағйиру иловаҳо ворид менамоянд;

- ба мақомоти болоӣ дар хусуси ворид намудани нишондиҳандаҳои буҷети тасдиқнамудаи Маҷлиси вакилони халқи дахлдор ба буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумот пешниҳод менамоянд;

хориҷ карда шуд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*)

- ҳисоботи иҷрои буҷети маҳаллиро барои соли гузаштаи молиявӣ тасдиқ мекунанд;

- мувофиқи талаботи Қонуни мазкур ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ваколатҳои дигарро амалӣ менамоянд.

Моддаи 29. Ваколатҳои мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ

Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ:

- қоидаҳои умумии ташкили муносибатҳои молиявӣю бучетии маҳаллиро муқаррар менамоянд;
- захираҳои молиявӣю мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатиро идора мекунад;
- маблағҳои бучетиро мутобиқи гурӯҳбандии бучетӣ тақсим намуда, барои истифодаи босамари онҳо масъул мебошанд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- ҳар сол лоиҳаи бучети маҳаллиро барои соли молиявӣю навбатӣ ба Маҷлиси вакилони халқи дахлдор пешниҳод мекунад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- меъёрҳои таъминоти бучетии маҳаллиро дар асоси меъёрҳои ҳадди ақали стандартҳои иҷтимоии давлатии таъминоти бучетии аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида таҳия ва тасдиқ намуда, бо назардошти онҳо лоиҳаи бучети маҳаллиро таҳия менамоянд;
- оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қарори Маҷлиси вакилони халқи дахлдор дар бораи бучетҳои маҳаллӣ тақлифҳо пешниҳод менамоянд;
- иҷрои бучетҳои маҳаллӣ, аз ҷумла ҷамъоварию даромадхоро назорат менамоянд;
- қарзи мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатиро идора мекунад;
- ваколатҳои дигарро, ки санадҳои мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муайян кардаанд, амалӣ менамоянд.

Моддаи 30. Ваколатҳои Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон:

- самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявӣю бучетӣ ва андозро таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- роҳбарии методиро дар соҳаи таҳияи лоиҳаи бучети давлатӣ амалӣ мегардонад;
- тибқи тартиби муқарраргардида робитаи дутарафаи вилоят ва ноҳияҳоро дар раванди бучетӣ танзим менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- нақши тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ, тақсимкунандагони маблағҳои бучетӣ ва гирандагони маблағҳои бучетиро дар тайёр кардани бучет, иҷрои бучет, баҳисобгирӣ ва ҳисоботи муҳосибӣ танзим менамояд;
- лоиҳаи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявӣю навбатӣ ва лоиҳаи фондҳои мақсадноки давлатиро якҷоя - бо мақомоти дахлдор таҳия намуда, тибқи тартиби муқарраргардида ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- дурнамои даромад ва хароҷоти Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро барои соли молиявӣю навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он таҳия мекунад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- роҳбарии методиро барои таъмини иҷрои бучети давлатӣ амалӣ менамояд;
- рӯйхати бучетии ҷамъбастию бучети ҷумҳуриявиро тартиб медиҳад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);
- тибқи тартиби муқарраргардида барномаи қарзгирии давлатии дохилии Ҷумҳурии Тоҷикистон, шартҳо ва тартиби барориш ва паҳнкунии коғазҳои қиматнокро таҳия менамояд, ҳамчун эмитента коғазҳои қиматноки давлатӣ фаъолият карда, барориши коғазҳои қиматнокро ба қайд мегирад;
- бо ташкилотҳои байналмилалӣю молиявӣю оид ба масъалаҳои молиявӣю ҳамкорӣ мекунад;
- барномаи қарзгирии давлатии берунии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таҳия карда, оид ба ҷалб намудани захираҳои қарзи хориҷӣ чораҳои зарурӣ меандешад, барномаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистонро оид ба додани кафолати қарзҳо таҳия намуда, тартиби додани кафолатро муайян мекунад;
- роҳбарии методиро оид баҳисобгирии муҳосибӣю ва ҳисоботи молиявӣю шахсонӣю ҳуқуқӣ, сарфи назар аз шакли ташкилию ҳуқуқии онҳо амалӣ менамояд, агар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигарро пешбинӣ накарда бошад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- ҳисоботро оид ба иҷрои Бюжети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд;

- тибқи тартиби муқарраргардида намудҳо, шаклҳои баҳисобгирӣ ва ҳисобот оид ба иҷрои бюджетҳои сатҳҳои гуногуни низоми Бюжети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, сметаи хароҷоти ташкилотҳои бюджетӣ, инчунин тартиби таҳияи онҳоро муайян менамояд;

- тибқи тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур иҷрои Бюжети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро таъмин намуда, иҷрои пешакӣ, қорӣ ва минбаъдаи онро назорат мекунад ва бо маблағҳои бюджетии ҷумҳуриявӣ амалиёт мегузаронад;

- аз тақсимкунандагони асосӣ, тақсимкунандагону гирандагони маблағҳои бюджетӣ ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар бораи истифодаи маблағҳои бюджетии ҷумҳуриявӣ ва маълумоти дигари вобаста ба маблағгирӣ, маблағгузаронӣ, таъинот ва истифодаи маблағҳои мазкур ҳисобот талаб менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- аз бонкҳои ваколатдор оид ба амалиёт бо маблағҳои бюджетӣ ва маблағҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ маълумот талаб менамояд;

- ба тақсимкунандагони асосӣ, тақсимкунандагону гирандагони маблағҳои бюджетӣ, Бонки миллии Тоҷикистон, Корхонаи воҳиди давлатии "Бонки амонатгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон "Амонатбонк" ва дигар ташкилотҳои қарзӣ оид ба бартараф кардани норасогиҳои ошкоршуда дар қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи молия ва бюджет пешниҳод манзур менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- дар доираи салоҳияти худ тибқи тартиби муқарраргардида санадҳои меъёриро қабул мекунад, ки риояи онҳо барои тамоми мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, инчунин субъектҳои хоҷагидорӣ ҳатмӣ мебошад;

- аз мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, фондҳои мақсадноки давлатӣ барои таҳияи дурнамо ва лоиҳаи Бюжети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон маводи зарурӣ талаб карда мегирад;

- дар доираи меъёри (лимити) маблағҳои бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бюжети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли дахлдор тасдиқшуда ва бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузорию бюджетиро таъмин менамояд;

- аудити дохилии ташкилотҳои бюджетиро, ки шӯъбаи аудити дохилӣ надоранд, мегузаронад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- таҳлил ва мониторинги вазъи молиявии маблағгирандагони бюджетӣ, аз ҷумла, онҳоеро, ки қарз, грантҳо, мусоидати молиявӣ (субвенсия), кӯмаки молиявӣ (субсидия) ва кафолатҳои давлатӣ мегиранд, мегузаронад.

- фаъолияти низоми аудити дохилоро дар асосӣ стандартҳои байналмилалӣ, мақсаду принципҳои ва вазифаҳои ягонаи аудити дохилӣ таъмин менамояд;

- мониторинги мунтазами фаъолияти молиявӣю хоҷагии корхонаҳои азими давлатиро аз рӯи феҳристи тасдиқкардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мегузаронад;

- таҳлилҳои иқтисодиро оид ба иҷрои қисми даромади бюджетии давлатӣ, аз ҷумла оид ба воридоти андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба бюджет мегузаронад;

тибқи муқаррароти санадҳои меъёрии ҳукукии дахлдор гирандагони маблағҳои бюджетиро аз мавқеи риояи шартҳои гирифтани маблағҳо ва истифодабарии самараноки онҳо месанҷад;

- идоракунии қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузорӣ ва дигар санадҳои меъёрии ҳукукии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд;

- ваколатҳои дигареро, ки Қонуни мазкур ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд, инчунин Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ё Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба зиммааш вогузор намудаанд, иҷро мекунад.

Моддаи 31. Ваколатҳои мақомоти назорати давлатии молиявӣ

Ваколатҳои мақомоти назорати давлатии молиявӣ бо Қонуни мазкур, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи назорати давлатии молиявӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон", Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии

Тоҷикистон" ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 12.11.2013 № 1027*).

Моддаи 32. Ваколатҳои тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ

1. Ҳар як тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ ташкилоти буҷетӣ ва мувофиқан шахси ҳуқуқӣ ва воҳиди баҳисобгирӣ мебошад.

2. Тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ:

- истифодабарии самаранок, таъсирнок ва мақсадноки маблағҳои буҷетӣ, аз ҷумла маблағҳои барои гирандагони маблағҳои буҷетии тобеи худ пешбинигардиаро таъмин менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- бо тартиби муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон буҷети заминавии тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетиро таҳия менамояд ва банақшагирии хароҷоти буҷети дахлдорро амалӣ менамояд;

- иҷрои буҷети сохтори тобеи худ ва гирандагони маблағҳои буҷетиро ташкил менамояд, инчунин ҳисоботи буҷетии тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷетиро ташаккул медиҳад;

- назорати молиявии дохилиро дар соҳаи фаъолияти худ, инчунин дар соҳаи фаъолияти тақсимкунандагони маблағҳои буҷетӣ ва гирандагони маблағҳои буҷетии тобеи худ ташкил ва амалӣ менамояд.

3. Тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ, ки барои таҳия ва татбиқи сиёсати давлатӣ дар бахши муайяни соҳаи буҷет масъул мебошад, ҳамчунин уҳдадорҳои зеринро амалӣ менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*):

- бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол стратегияи миёнамӯҳлати хароҷоти буҷетии бахшҳои дахлдорро таҳия ва ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- дар бораи самтҳои афзалиятноки хароҷоти буҷетӣ дар бахши дахлдор пешниҳод манзур менамояд;

- бо тартиби муқаррарнамудаи мақомоти молияи давлатӣ буҷети заминавии бахшро таҳия намуда, банақшагирии хароҷоти дахлдори буҷетро амалӣ менамояд, инчунин банақшагирии хароҷоти сармоягузори дар бахшҳо таъмин менамояд.

Моддаи 33. Ваколатҳои тақсимкунандаи маблағҳои буҷетӣ

1. Ҳар як тақсимкунандаи маблағҳои буҷетӣ ташкилоти буҷетӣ ва мувофиқан шахси ҳуқуқӣ ва воҳиди баҳисобгирӣ мебошад.

2. Тақсимкунандаи маблағҳои буҷетӣ:

- натиҷабархӣ, самаранокӣ ва хусусияти мақсаднок доштани истифодабарии маблағҳои буҷетӣ, аз ҷумла маблағҳои барои гирандагони маблағҳои буҷетии ташкилотҳои тобеи худ пешбинишударо таъмин менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- бо тартиби муқаррарнамудаи тақсимкунандаи асосии болоии маблағҳои буҷетӣ оид ба масъалаҳои банақшагирии буҷетӣ ва иҷрои буҷет пешниҳод манзур менамояд;

- назорати дохилии молиявиро дар соҳаи фаъолияти худ, аз ҷумла дар фаъолияти ташкилотҳои тобеи гирандагони маблағҳои буҷетии худ ташкил ва амалӣ менамояд.

Моддаи 34. Ваколатҳои гирандаи маблағҳои буҷетӣ

1. Ҳар як гирандаи маблағҳои буҷетӣ ташкилоти буҷетӣ ва мувофиқан шахси ҳуқуқӣ ва воҳиди баҳисобгирӣ мебошад.

2. Гирандаи маблағҳои буҷетӣ:

- истифодабарии самаранок, таъсирбахш ва мақсадноки маблағҳои буҷетии барои ӯ ҷудошударо таъмин менамояд;

- сметаи хароҷотро дар доираи маблағҷудокуниҳои солона ва меъёри (лимити) семоҳа таҳия менамояд;

- аз рӯи хароҷоти маблағҳои буҷетӣ мувофиқи сметаи хароҷоти тасдиқшуда амалиёт мегузаронад;

- мувофиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хариди давлатӣ шартнома мебандад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- бо тартиби муқаррарнамудаи тақсимкунандаи асосии маблағҳои буҷетӣ ё тақсимкунандаи маблағҳои буҷетӣ оид ба масъалаи банақшагирии буҷет ва иҷрои буҷет пешниҳод манзур менамояд;

- бо тартиби муқаррарнамудаи мақомоти молия оид ба хароҷоти маблағҳо ҳисобот пешниҳод менамояд;

- фаъолияти низоми назорати дохилиро таъмин менамояд.

3. Гирандаи маблағҳои буҷетӣ уҳдадор аст (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*):

- дархости буҷетӣ ё дигар ҳуҷҷатҳоеро, ки ҳуқуқи гирифтани маблағи буҷетиро тасдиқ мекунад, сари вақт пешниҳод намояд;

- маблағҳои буҷетиеро, ки дар асосӣ бозпас гардонидан дода шудаанд, сари вақт ва пурра баргардонад;

- фоизи истифодабарии маблағҳои буҷетиро саривақт ва пурра пардохт намояд.

БОБИ 9. ТАРТИБИ ТАҲИЯИ ЛОИҲАИ БУЌЕТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 35. Мақсади таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ

Мақсади таҳияи лоиҳаи буҷети давлатӣ таъмини муттаҳидкунӣ ва тақсимои самараноки захираҳои молиявии давлат дар дурнамои миёнамуҳлат бо назардошти зарурати расидан ба стандартҳои ҳадди ақали иҷтимоии давлатӣ дар асоси меъёрҳои хароҷоти молиявӣ барои хизматрасонии давлатӣ ва дигар меъёрҳои муқаррарнамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи мақсадҳои дарозмуҳлату миёнамуҳлат ва афзалиятҳои сиёсати давлатӣ мебошад (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 36. Муносибатҳои асосӣ нисбат ба таҳияи буҷети давлатӣ

1. Лоиҳаи буҷети давлатӣ бо назардошти дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон, дар асоси бузургии ҳисобии буҷети заминавӣ, афзалиятҳо ва самтҳои нави сиёсати давлатӣ дар давраи банақшагирии буҷетӣ таҳия карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Буҷети заминавӣ - нишондиҳандаи ҳисобӣ барои ташаққули буҷет, ки самтҳои асосии хароҷот, лоиҳа ва барномаҳоеро дар бар мегирад, ки маблағгузорию онҳо дар солҳои гузашта шуруъ гардида, хароҷот барои афзалиятҳо ва самтҳои нави сиёсати давлатӣ ба онҳо дохил нестанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

3. Афзалиятҳо ва самтҳои нави сиёсати давлатӣ дар давраи банақшагирии буҷетӣ дар асоси Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳуҷҷатҳои банақшагирии стратегии қабулгардидаи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ё тасдиқнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

4. Лоиҳаи буҷет дар давраи банақшагирии буҷетӣ ҳамасола бо роҳҳои зерин таҳия карда мешавад:

- аниқсозии нишондиҳандаҳои солҳои яқум ва дуҷуми давраи банақшагирии буҷетӣ;

- илова кардани нишондиҳандаҳои соли сеюми давраи банақшагирии буҷетӣ.

Моддаи 37. Ташкили таҳияи буҷети давлатӣ

Қорҳои таҳияи буҷети давлатӣ аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки он тартиб ва муҳлати ташаққули лоиҳаи буҷетро тасдиқ менамояд, ташкил карда мешаванд. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои тақсимкунандагони асосӣ ва дигар иштирокчиёни раванди буҷетӣ Дастурамали ташаққули лоиҳаи буҷетро таҳия ва тасдиқ менамояд, ки дар он чадвал ва расмиёти омодагории буҷети давлатӣ муайян карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 38. Раванди таҳияи буҷети давлатӣ

(*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*)

1. Раванди таҳияи бучети давлатӣ аз ду марҳила иборат мебошад. Дар марҳилаи аввал Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявӣю бучетӣ ва андозиро барои давраи банақшагирии бучетӣ таҳия намуда, онро барои баррасӣ ба Комиссияи доимоамалкунандаи бучетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд. Самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявӣю қарзӣ ва андозӣ дар давраи банақшагирии бучетӣ барои ҳар як сол бояд маълумотҳои зеринро дар бар гиранд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*):

- нишондиҳандаҳои бучети давлатӣ аз рӯи даромад, хароҷот, каср ё барзиёдӣ, ҳаҷми қарзи давлатӣ;

- нишондиҳандаҳои ҳисобии бучети заминавӣ;

- нишондиҳандаҳои сармоягузори давлатӣ;

- ҳаҷми умумии хароҷот барои татбиқи самтҳои нави сиёсати давлатӣ;

- пешниҳод оид ба самтҳои афзалиятноки хароҷот барои татбиқи самтҳои нави сиёсати давлатӣ, ки бо назардошти пешниҳодоти дахлдори тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ омода шудаанд;

- ҳадди ниҳоеи хароҷот аз рӯи нишондиҳандаҳои васеи гурӯҳбандии бучетӣ;

- дигар маълумотҳо, ки барои таҳияи бучети давлатӣ зарур мебошанд.

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи тартиби муқарраргардида пас аз баррасии самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявӣю қарзӣ ва андоз дар давраи банақшагирии бучетӣ дар бораи маъқул донишгони онҳо бо назардошти тағйиру иловаҳои зарурӣ ва инчунин дар бораи нашри онҳо қарор қабул менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Пас аз маъқул доништа шудани самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявӣю қарзӣ ва андоз дар давраи банақшагирии бучетӣ аз ҷониби Комиссияи доимоамалкунандаи бучетии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳадди ниҳоеи хароҷотро аз рӯи нишондиҳандаҳои васеи гурӯҳбандии бучетӣ ба маълумоти тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ мерасонад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

4. Дар давраи дуҷуми таҳияи бучети давлатӣ дар асоси ҳадди ниҳоеи тасдиқшудаи бучетӣ тибқи тартиб ва муҳлатҳои муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ, ки масъули таҳия ва пешбурди сиёсати давлатӣ дар бахшҳои соҳаи бучет мебошанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*):

- стратегияи миёнамуҳлати хароҷоти бучети бахшҳои дахлдорро таҳия ва ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- хароҷоти бучетро мувофиқи гурӯҳбандии бучетӣ тақсим ва дархости бучетиро таҳия қарда, ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.

5. Нақшаҳои стратегияи бучетии бахшҳо бояд маълумоти зеринро дар бар гиранд:

- нишондиҳандаҳои хароҷоти бучети бахшҳо мувофиқ ба гурӯҳбандии бучетӣ;

- нишондиҳандаҳои иҷтимоию иқтисодии бахш ва индикаторҳои натиҷавӣ;

- тавсифи барномаҳо ва нишондиҳандаҳои асосии натиҷаҳои онҳо.

6. Мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ лоиҳаи бучетҳои маҳаллиро оид ба даромад ва хароҷот мувофиқи гурӯҳбандии бучетӣ ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.

7. Дар ҳолати аниқ намудани нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ дар раванди таҳияи бучети давлатӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад, ки ба нишондиҳандаҳои бучети давлатӣ ислоҳ ворид намояд.

8. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон сохтори ҷамъбасти хароҷотро оид ба нишондиҳандаҳои васеи гурӯҳбандии бучетӣ ташаққул дода, лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро барои соли молиявӣю навбатӣ бо мактуби тавзеҳотии он таҳия ва ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд. Мактуби тавзеҳотӣ ба лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявӣю навбатӣ бояд маълумоти зеринро дар бар гирад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*):

- самтҳои асосии сиёсати давлатии молиявӣ қарзӣ ва андозии аниқшуда (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- тавсифи хароҷот оид ба бахшҳои соҳаи бучетӣ;

- инчунин маълумоти дигаре, ки барои баррасии лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатӣ барои соли молиявӣ навбатӣ зарур аст (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

9. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявӣ навбатибо ҳуҷҷату маводи зарурии пешниҳодгардида баррасӣ намуда, пас аз маъқул доништан ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 39. Ҳуҷҷату маводе, ки зимни таҳияи лоиҳаи бучети давлатӣ истифода мегарданд

1. Барои тартиб додани лоиҳаи бучети давлатӣ ҳуҷҷату маводи зерин истифода карда мешаванд:

- дурнамои рушди иҷтимоӣ-иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли қорӣ, соли навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- самтҳои асосии сиёсати молиявӣ бучетӣ ва андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявӣ навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- барномаи давлатии сармоягузорӣ барои соли молиявӣ навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он бо ҳадҳои ниҳии мувофиқи маблағгузорӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- барномаи қарзгирии давлатии дохилӣ ва берунӣ ва додани қарз ба дигар давлатҳо барои соли қорӣ, соли молиявӣ навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- нақшаҳои бучетии стратегии соҳаҳо (бахшҳо);

- лоиҳаи барномаи кафолатҳои давлатӣ дар давраи нақшавӣ;

- арзёбии талафи бучети давлатӣ аз ҳисоби имтиёзҳои андозии пешбинигардида;

- арзёбии иҷрои пешгӯишавандаи бучет дар соли қорӣ молиявӣ;

- ҳуҷҷату маводи дигар, ки барои таҳияи бучети давлатӣ зарур мебошанд.

2. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад аз вазорату идораҳо, инчунин дигар тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ ҳуҷҷатҳо ва маводи дигар, аз ҷумла асосноккунандагони пардохтиро, ки барои таҳияи лоиҳаи бучети давлатӣ зарур мебошанд, талаб карда гирад. Вазорату идораҳо ва дигар тақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ вазифадоранд, ки дар муҳлатҳои муайянгардида маълумоти дархостшударо пешниҳод намоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 40. Тартиби таҳияи бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ

1. Бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ аз ҷониби мақомоте, ки ин фондҳоро идора менамоянд, мутобиқи низомномаи фондҳои мазкур тибқи тартиб ва муҳлатҳои муқаррарнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

2. Дар ҳолати ба миён омадани муҳолифат байни Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоте, ки бучети фондҳои мақсадноки давлатиро таъмин менамоянд, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба ин масъала қарори дахлдори худро қабул ва ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

Моддаи 41. Таҳияи бучетҳои маҳаллӣ

1. Ҳангоми таҳияи лоиҳаи бучетҳои маҳаллӣ афзалиятҳои бучетии дар нақшаҳои бучетии стратегии соҳаҳо (бахшҳо) овардашуда ва меъёрҳои ҳадди ақали стандартҳои иҷтимоии давлатии таъминоти бучетӣ, дурнамои рушди иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва самтҳои афзалиятноки барномаҳои рушди иҷтимоӣ-иқтисодии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо ба инобат гирифта мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*).

2. Бучетҳои маҳаллиро мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар асоси дастури методии тасдиқнамудаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи

талаботи Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия менамоянд.

3. Барои таҳияи буҷетҳои маҳаллӣ мақомоти молияи маҳаллии ҳокимияти давлатии дахлдор масъул мебошанд.

БОБИ 10. ПЕШНИҲОД, БАРАСАӢ ВА ТАСДИҚИ БУЌЕТҲО

Моддаи 42. Тартиби пешниҳоди буҷетҳои маҳаллӣ

1. Лоиҳаҳои буҷетҳои маҳаллиро ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон раисони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ пешниҳод менамоянд. Лоиҳаҳои пешниҳодгардидаи буҷетҳои маҳаллӣ бояд чунин маълумотро дар бар гиранд:

- нишондиҳандаҳои даромаду хароҷот барои соли молиявии навбатӣ ва давраи миёнамуҳлат (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*);

- ҳисоби маблағҳои зарурии кӯмаки молиявии беподош (дотатсия) ва мусоидати молиявӣ (субвенсия), ки аз буҷети ҷумҳуриявӣ ҷудо карда мешаванд.

2. Нишондиҳандаҳои хароҷоти буҷети маҳаллӣ аз рӯи бахшҳо (фаслҳои гурӯҳбандии функционалӣ) барои соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он бо тақсимкунандагони асосии маблағҳои буҷети ҷумҳуриявии дахлдор, ки барои муайян кардани (таҳия намудан ва гузаронидани) сиёсати давлатӣ дар бахшҳои соҳаи буҷет масъул мебошанд, мувофиқа карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Дар мавриди ба миён омадани муҳолифат байни Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ нисбат ба таҳияи лоиҳаи буҷети маҳаллӣ, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба ин масъала қарори дахлдори худро қабул ва ба баррасии Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

4. Раисони шаҳру ноҳияҳои тобеи вилоят ва шаҳр нишондиҳандаҳои даромаду хароҷоти буҷетҳо ва ҳисобхоро оид ба онҳо мувофиқи талаботу қоидаҳои пешбининамудаи моддаи мазкур ба мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии болои пешниҳод менамоянд.

Моддаи 43. Тартиби пешниҳоди лоиҳаи буҷети давлатӣ

1. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатиро ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон то 20 сентябри соли ҷорӣ пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мувофиқи тартиби муқарраргардида лоиҳаи пешниҳодгардидаи буҷети давлатӣ, буҷети ҷумҳуриявӣ ва буҷетҳои фондҳои мақсадноки давлатиро баррасӣ намуда, қарори дахлдор қабул мекунад.

3. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистонро барои соли молиявии навбатӣ ба баррасии Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол то 1 ноябри соли ҷорӣ пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 44. Хуччатҳо ва маводе, ки дар як вақт якҷоя бо лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд

(*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*)

1. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳангоми пешниҳоди лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон хуччату маводи зеринро низ пешниҳод менамояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*):

- чамъбасти пешакии рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар давраи гузаштаи соли ҷорӣ;

- дурнамои рушди иҷтимоию иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли қорӣ, соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- ҳисобот дар бораи баҳогузорию хавфи фискалӣ;

- самтҳои асосии аниқшудаи сиёсати молиявӣ буҷетӣ ва андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- лоиҳаи буҷети давлатӣ бо нишондиҳандаҳои васеи гурӯҳбандии буҷетӣ барои соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- нақшаҳои буҷетии стратегии соҳаҳо (бахшҳо);

- лоиҳаи барномаи қарзгирии давлатии берунӣ ва ба дигар давлатҳо додани қарз дар соли қорӣ, барои соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- лоиҳаи барномаи қарзгирии дохилӣ, ки барои пардохти қасри буҷет дар соли қорӣ, барои соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он пешбинӣ шудааст (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- лоиҳаҳои қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи боздошти амал ё безътибордонистани қонунҳое, ки дар онҳо хароҷоти маблағ аз ҳисоби буҷети давлатӣ пешбинӣ мегардад (ҳангоми зарурат) (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

- инчунин ҳуҷҷатҳои дигаре, ки барои баррасии лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ зарур мебошанд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Ҳуҷҷатҳои алоҳидаи пешбининамудаи қисми 1 моддаи мазкур метавонанд ба таркиби ҳуҷҷатҳои шарҳдиҳандаи лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ илова карда шаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

3. Дар баробари пешниҳоди лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд лоиҳаҳои қонунҳо дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Кодекси андозии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кодекси гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон ва (ё) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи дигар пардохтҳои хатмӣ ба буҷет" пешниҳод карда шаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 45. Фонди хароҷоти пешбининашуда

1. Фонди хароҷоти пешбининашуда ҳар сол ба ҳаҷми хароҷоти буҷети ҷумҳуриявӣ дохил карда мешавад. Андозаи фонди хароҷоти пешбининашуда наметавонад аз 0,5 фоизи даромади буҷети давлатӣ зиёд бошад. Тақсимот ва истифодабарии маблағҳои фонди хароҷоти пешбининашуда дар ихтиёри Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Маблағҳои фонди хароҷоти пешбининашуда барои бартараф кардани оқибатҳои офатҳои табиӣ, паҳншавии бемориҳои сироятӣ, ки баъд аз қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ва дигар ҳолатҳои дар буҷет пешбининашуда ба миён меоянд, сарф мегарданд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар семоҳа ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи хароҷоти фонди хароҷоти пешбининашуда маълумот пешниҳод менамояд.

Моддаи 46. Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба андозаи 2 фоизи даромади буҷети давлатӣ муқаррар гардида, ба буҷети ҷумҳуриявӣ дохил мешавад.

2. Маблағҳои фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон хароҷот карда мешаванд.

Моддаи 46(1). Фонди Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат

(*Қонуни ҚТ аз 17.05.2018 № 1535*)

1. Фонди Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат ба андозаи 0,2 фоизи даромади Бучети давлатӣ муқаррар гардида, ба бучети ҷумҳуриявӣ дохил мешавад (*Қонуни ҚТ аз 17.05.2018 № 1535*).

2. Тартиби ихтиёрдорӣ намудани маблағҳои Фонди Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллатро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

3. Маблағгузориҳои Фонди Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат аз ҳисоби Бучети давлатӣ баъди қатъи ваколати президентии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат оғоз мегардад (*Қонуни ҚТ аз 17.05.2018 № 1535*).

Моддаи 47. Фонди стабилизатсионии рушди иқтисодиёт

Бо мақсади дастгирии муътадили макроиқтисодӣ, таъмини устувориҳои низоми молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба вучуд овардани кафолати иҷрои уҳдадорихоӣ давлат дар таркиби бучети давлатӣ метавонад Фонди стабилизатсионии рушди иқтисодиёт таъсис дода шавад. Тартиби ташаккул ва истифодабарии Фонди стабилизатсионии рушди иқтисодиёт бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда шуда, андозаи маблағҳо барои фонди стабилизатсионӣ" илова карда шуда ҳар сол дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ муқаррар карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 48. Фонди захиравии раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия

(*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 746*)

1. Фонди захиравии раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия ба андозаи 0,5 фоизи ҳаҷми даромади бучети маҳаллии дахлдор муқаррар гардида, ба таркиби хароҷоти он дохил карда мешавад.

2. Ба фонди захиравӣ раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия ихтиёрдорӣ менамояд.

3. Истифодаи маблағҳои фонди захиравии раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят, шаҳри Душанбе, шаҳр ва ноҳия бо тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 19.03.2013 № 746*).

Моддаи 49. Тартиби баррасӣ ва тасдиқи бучетҳо

(*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*)

1. Тартиби баррасии лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ва тасдиқи онро Қонуни мазкур муайян мекунад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Тартиби баррасии лоиҳаи қарор дар бораи бучети маҳаллӣ ва тасдиқи онро мутобики талаботи Қонуни мазкур санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ муайян мекунад.

3. Лоиҳаи бучети фондҳои мақсадноки давлатӣ дар як вақт бо лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни мазкур баррасӣ ва тасдиқ карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

4. Лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ворид намудани тағйирот ба қонунгузориҳои андоз ва гумруки Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки боиси тағйирёбии даромадҳои бучети давлатӣ дар соли молиявии навбатӣ ё соли минбаъдаи он мегардад, то қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ карда мешавад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

5. Нишондиҳандаҳои бучети давлатӣ барои соли молиявии навбатӣ дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ тасдиқ карда мешаванд. Нишондиҳандаҳои бучети давлатӣ оид ба мавқеъҳои васеи гурӯҳбандии бучетӣ барои ду соли ояндаи баъди соли молиявии навбатӣ

бо қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 50. Оқибатҳои қабул нашудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ

1. Лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ, ки аз ҷониби Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон то 31 декабри соли тақвимӣ қабул нашудааст, мавриди амал қарор дода намешавад ва маблағгузориҳои хароҷот мутобики муқаррароти моддаи 53 Қонуни мазкур сурат мегирад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*).

2. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳолатҳои пешбининамудаи қисми 1 моддаи мазкур метавонад қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи маблағгузориҳои хароҷот аз буҷети давлатӣ дар семоҳаи якуми соли молиявии навбатиро қабул намояд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 51. Ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор дар рафти иҷрои он

1. Лоихаҳои қонунҳо оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор аз рӯи тамоми масъалаҳои, ки мавзӯи танзими Қонуни мазкур мебошанд, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

2. Дар ҳолати кам ё барзиёд ворид шудани маблағҳо ба буҷет, ки метавонад боиси тағйирёбии даромади буҷети давлатӣ ба андозаи то 10 фоизи таъиноти солона нисбат ба буҷети тасдиқшуда гардад, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба қисми даромад ва хароҷоти буҷети давлатӣ бе тағйир ёфтани андозаи қасри буҷет қарор қабул намояд. Қарори мазкур дар давоми 5 рӯз ба маълумоти Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон расонида шуда, ҳатман нашр карда мешавад.

3. Дар ҳолати кам ё зиёд шудани воридоти маблағҳо ба буҷет, ки метавонад боиси 10 фоиз ё аз он зиёд тағйир ёфтани даромад аз таъиноти солонаи тасдиқшудаи буҷети давлатӣ гардад, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонун дар бораи буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор ё лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии иловагии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдорро бо ҳуҷҷатҳои зарурӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд. Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон лоихаи Қонуни зикргардидаро бо тартиби ғайринавбатӣ дар давоми 15 рӯз баррасӣ менамояд.

4. Агар лоихаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор дар муҳлати муқарраргардида қабул нашавад, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад, ки бо қабули қарори мувофиқ оид ба масоили мазкур хароҷоти буҷети давлатиро мутаносибан кам ё зиёд намояд, агар дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор тартиби дигар пешбинӣ нашуда бошад. 2009

5. Ҳама гуна лоихаҳои қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии мақомоти марказии ҳокимияти давлатӣ, ки ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешаванд, бояд ҳамзамон бо таъсири молиявии интизории онҳо ба буҷети давлатӣ пешниҳод гарданд, аз ҷумла:

- бо ҳисобҳои хароҷоти соли қорӣ, соли молиявии навбатӣ ва ду соли минбаъдаи он бо нишон додани номгӯи хароҷот ва омилҳои асосие, ки боиси ин хароҷот мегарданд, инчунин арзиши қиёсии ҳар як омили хароҷот (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*);

- бо баҳодиҳии арзиши умумии татбиқи лоиҳаҳои дахлдор, қонунҳо ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар ояндаи дарозмуҳлат (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*);

6. Дар баробари ин ҳамчунин ба Қонуни амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бюҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли дахлдори молиявӣ бояд пешниҳодот дар хусуси пӯшонидани хароҷоти афзуда ё дар хусуси пӯшонидани талафоти даромадҳо ворид карда шаванд.

БОБИ 11. ИҶРОИ БҶУЌЕТИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Моддаи 52. Тартиби тасдиқи сметаи хароҷот

1. Пас аз тасдиқи бюҷети давлатӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар муҳлати на зиёда аз 10 рӯз ба тақсимкунандагони асосӣ, тақсимкунандагон ва гирандагони маблағҳои бюҷетии бюҷети ҷумҳуриявӣ дар хусуси маблағҳои барояшон пешбинишуда хабар медиҳад. Ташкилотҳои бюҷетӣ дар доираи маблағҳои барояшон пешбинишуда сметаи хароҷоти худро таҳия ва тасдиқ намуда, дар муҳлати на зиёда аз 30 рӯзи пас аз тасдиқи бюҷети давлатӣ онҳоро ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

2. Тартиби таҳия ва тасдиқи сметаи хароҷоти ташкилотҳои бюҷетиро Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

Моддаи 53. Иҷрои бюҷети давлатии тасдиқнашуда

1. Дар ҳолати бюҷети давлатиро то 31 декабри соли тақвимӣ тасдиқ накардани Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (мақоми молияи маҳаллӣ) ба ташкилотҳои бюҷетӣ барои хароҷот ба миқдори аз дувоздаҳ як ҳиссаи хароҷоти бюҷети соли гузашта барои ҳар моҳи пурра маблағ ҷудо менамояд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

2. Маблағгузории моддаҳои Ҷумҳуриявӣ ҳимояшавандаи хароҷот дар ҳаҷми пурраи соли гузашта анҷом дода мешавад. Хизматрасонии қарз, фоизаи қарз ва пардохти уҳдадорихои дигари давлатӣ, ки метавонанд боиси татбиқи муҷозоти ҷаримавӣ гарданд, пурра иҷро карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

3. Даромадҳои воридшуда, дигар воридот ва хароҷот, ки то тасдиқи бюҷети давлатӣ амалӣ гардидаанд, аз тарафи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз мавриди амал қарор гирифтани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бюҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба танзим дароварда мешаванд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 54. Ваколату масъулияти вазорату идораҳо ва дигар ташкилотҳои бюҷетӣ оид ба иҷрои бюҷети давлатӣ

1. Вазорату идораҳо ва дигар ташкилотҳои бюҷетӣ хароҷоти худро мувофиқи сметаҳои тасдиқшуда амалӣ менамоянд.

2. Ташкилотҳои дахлдор ба воситаи хазинадории марказии Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва шубҳаҳои маҳаллии он маблағгузорӣ карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

3. Роҳбарони тақсимкунандагони асосӣ, тақсимкунандагон ва гирандагони маблағҳои бюҷетӣ барои истифодабарии мақсаднок ва самараноки маблағҳои бюҷетӣ масъул мебошанд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

4. Ташкилотҳои бюҷетӣ ҳуқуқ надоранд зиёдтар аз маблағҳои тасдиқкардаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бюҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор аз ҳисоби маблағҳои бюҷети ҷумҳуриявӣ, бюҷетҳои маҳаллӣ ва бюҷетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ уҳдадорӣ қабул намоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

Моддаи 55. Азнавтасимкунӣ ва маҳдудкунии маблағҷудокунии бюҷетӣ № р раванди иҷрои бюҷет

(Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316)

1. Харочоти тасдиқшудаи бучетии вазорату идораҳо ва дигар ташкилотҳои бучетӣ метавонад дар ҳолатҳои пешбининамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли дахлдори молиявӣ тибқи қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тағйир ёбад ва аз нав тақсим карда шавад.

2. Дар доираи сметаи харочоти вазорату идораҳо ва дигар ташкилотҳои бучетӣ азнавтасимкунии маблағҳо байни моддаҳои хароҷот бо иҷозати Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат мегирад.

3. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ дорад:

- дар ҳолати ошкор шудани далелҳои истифодабарии маблағҳои моддаи хароҷот барои хароҷоти моддаи дигар, вайрон кардани талаботи идоракунии самараноки молиявӣ то пурра бартараф намудани ин ҳолатҳои ошкоршуда амалиёти хароҷотиро аз рӯи моддаи дахлдор боздошт кунад ё маблағгузорию хароҷотро ба андозаи маблағҳои ошкоргардидаи ин моддаҳои хароҷотӣ кам намояд (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009);

- дар ҳолати гузаштани муҳлати давомнокии даъво аз рӯи қарзҳои дебиторӣ ва кредиторӣ ташкилотҳои бучетӣ маблағгузорию моддаҳои хароҷотро, ки аз рӯи онҳо қарзҳои мазкур ба вучуд омадаанд, ба андозаи ҳамин қарзҳо кам кунад (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009);

- дар ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳангоми тағйирёбии ваколатҳои тақсимкунандаи асосӣ, тақсимкунанда ва гирандаи маблағҳои бучетӣ ё зиёд гардидани андозаи қасри солони бучет бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон маблағгузорию бучетиро муваққатан манъ намояд, ҳаҷми маблағчудокуниҳоро кам кунад ё вақти ҷудо намудани онҳоро тағйир диҳад.

4. Дар ҳолати азнавтасимкунии маблағҳои бучетӣ Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба бучет дар доираи маблағҳои барои таъминоти онҳо ҷудошуда тағйироти дахлдор ворид месозад.

Моддаи 56. Иҷрои бучети ҷумҳуриявӣ

1. Бучети ҷумҳуриявӣ аз рӯи хароҷот тавассути низоми автоматикунонидашудаи ҳазинадорӣ давлатӣ дар доираи маблағҳои бучетии дар суратҳисоби ягонаи ҳазинадорӣ воқеан мавҷудбуда бо риояи ҳатмии марҳилаҳои асосии зерин иҷро карда мешавад:

- муқаррар намудани таъиноти бучетии тақсимкунандагони маблағҳои бучетӣ дар асоси рӯйхати тасдиқшудаи бучетӣ;

- расонидани маблағҳои бучетӣ ба тақсимкунандагони маблағҳои бучетӣ, инчунин тасдиқи сметаҳои бучетӣ аз ҷониби гирандагони маблағҳои бучетӣ;

- қабули уҳдадорӣҳои пулӣ аз ҷониби гирандагони маблағҳои бучетӣ; 2009

- тасдиқ ва санҷиши иҷрои уҳдадорӣҳои пулӣ (Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009);

- иҷрои пардохтҳо (хароҷоти маблағҳои бучетӣ);

- истифодабарии мол (қор, хизматрасонӣ) бо мақсади амалӣ намудани вазифаи тақсимкунандагони маблағҳои бучетӣ ва татбиқи барномаҳои давлатӣ.

2. Уҳдадорӣҳо, ки ташкилотҳо бе маблағчудокунии бучетии дахлдор ё бо барзиёдии ваколатҳои муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ва Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ қабул кардаанд, уҳдадорӣҳои бучетӣ маҳсуб намеёбанд. Хароҷоти бучети ҷумҳуриявӣ барои пӯшонидани ҷунин уҳдадорӣҳо амалӣ карда намешавад (Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316, аз 13.11.2023 № 2009).

Моддаи 57. Иҷрои бучетҳои маҳаллӣ

Иҷрои бучетҳои маҳаллӣ бо ҳамон тартибе амалӣ карда мешавад, ки барои иҷрои бучетҳои ҷумҳуриявӣ муқаррар гардидааст. Масъулияти иҷрои бучетҳои маҳаллӣ ба зиммаи мақомоти молияи маҳаллӣ гузошта мешавад.

Моддаи 58. Иҷрои бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ

Бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ мутобиқи тартиби муқарраркардаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷро карда мешаванд. Масъулияти иҷрои бучетҳои фондҳои

мақсадноки давлатӣ ба зиммаи мақомоте гузошта мешавад, ки бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатиро идора мекунад (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 59. Чамъбаст ва таҳлили иҷрои бучети давлатӣ

1. Иҷрои бучети давлатиро Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон чамъбаст ва таҳлил мекунад. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пас аз чамъбаст ва таҳлили ҳисоботи иҷрои бучети ҷумҳуриявӣ, бучетҳои маҳаллӣ ва бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ ҳар семоҳа ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи вазъи бучети давлатӣ бо чамъбасти афзоянда ахборот пешниҳод менамояд. Ахборот бояд чунин маълумотро дар бар гирад:

- маълумоти ҳисоботӣ дар бораи вазъи макроиқтисодӣ ва молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- муқоисаи ҳаҷми даромадҳои воқеӣ ва тасдиқшуда, ҳаҷми хароҷоти воқеӣ ва тасдиқшуда, қаср ва қарзҳои бучети давлатӣ бо шарҳи фарқияти байни нишондиҳандаҳои тасдиқшуда ва воқеӣ;

- тадбирҳо оид ба таъмини иҷрои бучети давлатӣ дар давраи боқимонда.

2. Дар асоси натиҷаи чамъбасту таҳлили иҷрои бучет дар соли ҳисоботӣ Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи моддаи 51 Қонуни мазкур барои ба вазъияти нави иқтисодӣ мувофиқ қунонидани соли молиявии қорӣ қарор қабул мекунад ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар ин хусус огоҳ менамояд.

Моддаи 60. Анҷоми соли бучетӣ

1. Ҳукуки маблағгузориҳои хароҷоти пешбиниамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии дахлдор 31 декабри соли дахлдор қатъ мегардад.

2. Ҳамаи маблағҳое, ки ба ҳисоби вазорату идораҳо ва дигар ташкилотҳои бучетии аз бучети ҷумҳуриявӣ маблағгузоришаванда гузаронида шудаанд ё дар суратҳисобҳо ё ҳазинаҳои онҳо мавҷуданд, бояд дар давоми рӯзи 31 декабр чамъбаст гардида, ба суратҳисоби ягонаи ҳазинадорӣ гузаронида шаванд, агар Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон қарори дигар қабул накунад. Мақомоти молияи маҳаллӣ ва мақомоти идоракунии фондҳои мақсадноки давлатӣ бо чунин тартиб суратҳисобҳо, ҳазинаҳо ва маблағҳои ташкилотҳои ҳисоботдиҳандаро, ки аз бучетҳои маҳаллӣ, бучетҳои фондҳои мақсадноки давлатӣ маблағгузорӣ мешаванд, чамъбаст менамоянд.

БОБИ 12. НАЗОРАТИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯВӢ ВА АУДИТ

Моддаи 61. Назорати давлатии молиявӣ ва аудит

1. Назорати давлатии молиявӣ ва аудитро мақомоти ҳокимият ва идоракунии давлатӣ, мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, мақомоти ваколатдори давлатӣ дар соҳаи назорати давлатии молиявӣ, Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, мақомоти молияи маҳаллӣ, тақсимқунандагони асосӣ ва тақсимқунандагони маблағҳои бучетӣ амалӣ менамоянд.

2. Шакл ва тартиби назорати давлатии молиявӣ ва аудитро, ки аз ҷониби мақомоти дахлдор амалӣ мешаванд, қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар менамояд.

БОБИ 13. ҲИСОБОТ ДАР БОРАИ ИҶРОИ БУЧЕТИ ДАВЛАТӢ

Моддаи 62. Ҳисоботи марҳилавӣ дар бораи иҷрои бучети давлатӣ

1. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои вазорату идораҳо, дигар ташкилотҳои бучетӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳуҷжатҳои меъёрӣ ва дастуриеро, ки риояи расмиёти стандартии баҳисобгирии муҳосибӣ ва тартиб додани ҳисоботи молиявиро талаб менамоянд, таҳия ва нашр мекунад.

2. Вазоратҳо, идораҳо ва дигар ташкилотҳои бучетӣ ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобикӣ муҳлати муқаррарнамудаи он ҳисоботи семоҳаро дар бораи иҷрои сметаи даромаду хароҷот ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ бошанд, ҳисоботи семоҳа оид ба иҷрои бучетҳои маҳаллӣ пешниҳод менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 13.11.2023 № 2009*).

3. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба натиҷаҳои ҷамъбасти иҷрои буҷети давлатӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи семоҳа пешниҳод менамояд. Мақомоти молия дар маҳалҳо бо тартиби муқарраргардида оид ба ҷамъбасти иҷрои буҷети маҳаллӣ ба мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ҳисоботи семоҳа пешниҳод менамоянд (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

4. Дар ҳисоботи семоҳа оид ба иҷрои буҷети давлатӣ маълумоти зерин дарҷ карда мешаванд:

- нишондиҳандаҳои воқеии даромад, грант ва қарзҳои давлатии дар давоми се моҳ гирифташуда;

- хароҷоти буҷети мутобиқи гурӯҳбандии вазифавӣ ва иқтисодии буҷетӣ аз нуқтаи назари ҳаҷми аниқшудаи тасдиқгардида ва нишондиҳандаҳои воқеӣ;

- ҳисобот оид ба ҳолати қарзи беруна;

- ҳисобот оид ба нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

5. Дар ҳисоботи семоҳа оид ба иҷрои буҷети маҳаллӣ маълумоти зерин дарҷ карда мешаванд:

- нишондиҳандаҳои воқеӣ аз рӯи даромадҳо;

- хароҷоти буҷет аз нуқтаи назари ҳаҷми аниқшудаи тасдиқгардида ва нишондиҳандаҳои воқеӣ (*Қонуни ҚТ 14.05.2016 № 1316*).

6. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи семоҳаро оид ба иҷрои буҷети давлатӣ тавассути воситаҳои ахбори омма на дертар аз ду моҳи баъди ба анҷом расидани семоҳаи мазкур нашр менамояд.

Моддаи 63. Ҳисоботи солона дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ

1. Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар охири соли молиявӣ оид ба ҷамъбасти сол ва тайёр кардани ҳисобот дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ фармоиш мебарорад.

2. Дар асоси фармоиши Вазири молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамаи гирандагони маблағҳои буҷетӣ дар бораи даромаду хароҷот ҳисоботи солона тайёр мекунанд.

3. Вазоратҳо, идораҳо ва дигар ташкилотҳои буҷетӣ ҳисоботи солонаи ташкилотҳои тобеъро муқоиса карда, қарори дахлдор қабул мекунанд ва то 1 марти соли қорӣ ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи ҷамъбасти солона пешниҳод менамоянд.

4. Ҳисоботи иҷрои буҷетҳои фондҳои мақсадноки давлатиро мақомоти идоракунии фондҳои мазкур тартиб дода, то 1 марти соли қорӣ молиявӣ ба Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамоянд.

5. Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси ҳисоботи солонаи вазорату идораҳо, ташкилотҳои буҷетӣ, гирандагони маблағҳои буҷетӣ, мақомоти идоракунии фондҳои мақсадноки давлатӣ, фармоишгарони давлатӣ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва дигар ташкилотҳои ваколатдор дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ ҳисоботи солона тартиб дода, то 15 июни соли қорӣ ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод менамояд.

6. Дар ҳисоботи солона оид ба иҷрои буҷети давлатӣ бояд маълумоти зайл нишон дода шавад:

- нишондиҳандаҳои воқеии даромаду грантҳо ва қарзҳои давлатӣ, ки дар давоми сол шрифта шудаанд;

- хароҷоти буҷетӣ мувофиқи гурӯҳбандии буҷетии вазифавӣ, иқтисодӣ ва идоравӣ аз нуқтаи назари ҳаҷми тасдиқшуда ва нишондиҳандаҳои воқеӣ;

- сатҳи воқеии касри буҷет ва маблағгузори он;

- баланси (тавозуни) суратҳисоби ягонаи хазинадорӣ дар аввал ва охири сол;

- ҳисоботи дороиҳои молиявӣ ва фонди стабилизатсионӣ;

- шарҳи фарқиятҳои асосӣ байни маблағчудокунии воқеии буҷетӣ ва таъиноти тасдиқшудаи буҷетӣ;

- ҳисобот дар бораи ҳаҷми қарзгирии давлатӣ, кафолати давлатии қарзҳо, ки дар давоми соли буҷетӣ дода шудаанд, феҳристи қарзҳои пардохтнашудаи давлатӣ, маълумот дар бораи амалиёти дигар оид ба идоракунии қарз;

- тавсифи умумии сармоягузорӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ;

- ҳисобот дар бораи хароҷот аз фонди захиравии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва фонди хароҷоти пешбининашудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Моддаи 64. Пешниҳоди ҳисоботи солона дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи солона дар бораи иҷрои буҷети давлатиро ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон то 15 июли соли ҷорӣ пешниҳод менамояд.

2. Дар як вақт якҷоя бо ҳисоботи солона оид ба иҷрои буҷети давлатӣ дар соли ҳисоботии молиявӣ ба Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи солона дар бораи иҷрои буҷети фондҳои мақсадноки давлатӣ пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 65. Хулосаи берунӣ ба ҳисобот дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ

1. Хулосаи берунӣ ба ҳисобот дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ аз ҷониби Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳар сол то 1 октябр ба Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 12.11.2013 № 1027*).

2. Шахсони мансабдори Палатаи ҳисоби Ҷумҳурии Тоҷикистон барои дуруст ва мукамал будани маълумоти дар хулосаи он зикрёфта мутобики қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон масъул мебошанд (*Қонуни ҚТ аз 12.11.2013 № 1027*).

3. Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои бартараф кардани камбудихои дар хулосаи зикргардида ва мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашидани шахсони гунаҳгор чораҳои зарурӣ меандешад.

Моддаи 66. Баррасӣ ва тасдиқи ҳисобот дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар як вақт дар баробари баррасӣ ва қабули Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ, ҳисоботи солонаи иҷрои буҷети давлатии соли гузаштаи молиявиро баррасӣ намуда, тасдиқ мекунад (*Қонуни ҚТ аз 14.05.2016 № 1316*).

Моддаи 67. Нашри ҳисобот дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳисоботи солоноро дар бораи иҷрои буҷети давлатӣ пас аз тасдиқ шудани он аз тарафи Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар воситаҳои ахбори омма нашр менамояд.

БОБИ 14. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 68. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 69. Дар бораи аз эътибор соқит донистани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 декабри соли 2002 "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2002, №11, мод. 714; с. 2007, №7, мод. 670; с. 2008, №6, мод. 453) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 70. Тарғиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон

ш. Душанбе 28 июни соли 2011 № 723

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ
ТОҶИКИСТОН**

Оид ба қабул кардани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

1. Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" қабул карда шавад.

2. Қарори Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Оиди қабул намудани Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" аз 28 июни соли 2002, № 684 (Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с.2002, № 11, мод.716; с.2007, № 6, мод. 492; с.2008, № 3, мод.245) аз эътибор соқит дониста шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон Ш.Зухуров

ш. Душанбе, 18 майи соли 2011 № 415

**ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
Оид ба Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон"**

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи молияи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон" чонибдорӣ карда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М.Убайдуллоев

ш.Душанбе, 9 июни соли 2011 № 178